

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5 Vtrum requiratur obedientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

nr. nua ad imperfectionis statu ipse dicitur indigentia directionis ab alio.

¶ In eod. art. in responsione ad primū, nota illud, et comparatur obedientia illa ad illam, sicut uniuersale ad particulare. Hic enim habes, qd religioſus ex uoto obedientie tenetur obedire praelato nō solum in his que religionē propria sunt, sed in communibus, hoc est, in his qd sunt de necessitate salutis: & eadem ratione sub uoto castitatis eorundem cadit non solum abstinere a coniugio, sed ab omni uoluntate castitatis, puta adultērio, incestu &c. Et similiter sub eorū pau peratis uoto cadit non solum carere proprijs bonis, sed non accipere alienaria quōd religioſus qui contra superioris praeceptum fornicationem, & similitum committit, non solum contra diuina agit praecepta, sed contra sua uota. Et ratio est, quia professio religioſe habet ad secularia uincula, sicut uniuersale ad particularia, ut in littera dicitur.

¶ In responsione ad secundum eiusdem articuli, distinguere momento inter statum & personas religionis, & sic per species, quod status ipse religionis obedientiam exigit dum ad perfectionem, quia status excitantium & dicentium magistro directorum eger. Personae autem religioſae quādoque in tantum perfectionis culmen perueniunt, ut nō egeant dūce, sed per inter nos habuit sapfos optime regant delectabiliter. Verū quia persona illa ex obedientia statui religioſi conueniente conseruatur: ideo a nulla religioſa persona distinat, quod obedientia religionis est comes.

¶ In responsione ad tertium eiusdem articuli, uide hinc quod Papa exuendo aliquem religioſum ab obedientia sui praelati, non dispensat in uoto obedientiae, nō

¶ 3. Præterea, si obedientia requireret ad perfectionem religionis, oporteret qd oibus religioſis conueniret: non autem omnibus conuenit, sunt. n. qdam religioſi solitariā uitam agentes, qui non habent superiores, quibus obediunt: prælati etiā religionum ad obedientiam non uidentur teneri, ergo obedientia non uidetur pertinere ad religionis perfectionem.

¶ 4. Præterea, si uotū obedientiae ad religionem requireret, consequens esset qd religioſi tenerentur platis suis in oibus obedire, sicut & p uotū continentiae tenentur ab oibus ueneris abstinere: sed nō tenentur praelatis suis obedire in omnibus, ut supra habitū est, * cum de uirtute obedientiae ageretur. ergo uotum obedientiae non requiritur ad religionem.

¶ 5. Præterea, illa seruitas lunt Deo maxime accepta, q liberaliter & nō ex necessitate sunt, sicut illud 2. ad Cor. 9. Nō ex tristitia, aut ex necessitate: sed illa q sunt ex obedientia, sunt ex necessitate præcepti. ergo laudabilis sunt bona opera, q quis propria sponte facit. uotum ergo obedientiae nō cōpetit religioni, per quā hoies querunt ad meliora peruenire.

SED CONTRA. Perfectione religionis maxime cōsistit in imitatione Christi, sicut illud Matth. 19. Si uis perfectus esse &c. sequere me: sed in Christo maxime commendatur obedientia, secū dū illud ad Phil. 2. Factus est obediens usque ad mortem. ergo uideatur quod obedientia pertinet ad perfectionem religionis.

RESPON. Dicendū, qd sicut supra dictū est, * status religionis est quādā disciplina, uel exercitium tendendi in perfectionem. Quicūq; autem instruit, uel exercitatur ut perueniat ad aliquē finē, oportet quod directionē alicuius sequatur, secū dū cuius arbitriū instruat, uel exercitatur ut perueniat ad aliquem finē, quasi discipuli sub magistro. Et id oportet quod religioſi in his que pertinent ad religionem uitā, alicuius instructioni & imperio subdantur. Vnde & 7. q. 1. dicitur. Monachorū uita subiectionis habet uerbum & disciplinatus. Imperio autē & aliteri instructioni subiecti homo p obedientiā: & ideo obedientia requiritur ad religionis perfectionem.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod obedire platis in his q pertinent ad necessitatē uirtutis non est supererogationis, sed oibus cōmune: sed obedire in his que

¶ pertinet ad exercitiū perfectionis, pertinet proprie ad religioſos: & comparatur illa obedientia ad aliam sicut uniuersale ad particulare. Illi. n. qui in saeculo uiuunt, aliquid sibi retinet, & aliquid Deo largiuntur: & secundū hoc obedientia platorum subdantur. Illi uero qui uiuunt in religione, totaliter se & sua tribuunt Deo, ut ex supradictis patet: unde obedientia eorum est uniuersalis.

AD SECUNDUM dicendū, quod sicut Phil. dicit in 2. * eth. homines exercitantes se in operibus, perueniunt ad aliquos habitus, quos cum acqſierint, eosdem actus maxime possunt operari. Sic ergo obediendo, illi q nō sunt perfectionē adepti, ad perfectionem perueniunt. Illi autē q iā sunt perfectionē adepti, maxime propi sunt ad obedendū, nō quasi indigentes dirigi ad perfectionem acqſiendam, sed quasi ex hoc se conseruantes in eo, quod ad perfectionem pertinet.

AD TERTIUM dicendū, quod subiectio religioſorū principaliter attendit ad episcopos, q cōparantur ad eos sicut perfectiores ad pfectos, ut patet p Diony. 6. * ceccl. hierar. Vbi et dicit, quod monachorū ordo, pontificum consumari uis uirtutibus maciatur, & diuinis eorū illuminationibus edocetur. Vnde ab episcoporum obedientia nec eremita, nec episcopi religionum excusant. Et si a diceſanis episcopis totaliter, uel ex parte sunt exempti, obligantur tñ ad obedendū summo Pontifici: non solum in his que sunt cōmunia alijs, sed etiam in his que specialiter pertinent ad disciplinam religionis.

AD QUARTUM dicendū, quod uotū obedientiae ad religionem pertinet, se extendit ad dispositionē totius humanae uitae: & secundum hoc uotum obedientiae habet quādā uniuersalitatem, licet non se extendat ad oēs particulares actus, quorū quidā ad religionem non pertinent, quia non sunt de rebus pertinentibus ad dilectionem Dei & proximi: sicut conficatio barbe, uel leuatio seſtuce de terra, & similia, quae nō cadit sub uoto, sed sub obedientia. Quidam uero ē contrariatur religioni. Nec est simile de uoto continentiae, per quā excluduntur actus omnino perfectioni religionis contrarij.

AD V. dicendū, quod necessitas coactionis facit inuoluntariū, & ideo excludit rōnem laudis & meriti: sed necessitas cōsequens

solum ea ratione quae libertas ab obedientia sui praelati fit tūc per accedens, scilicet tollendo a praelato potestatem super illis, quos eximere dicitur: sed etiam ea ratione, quae uotum obedientiae principaliter fit sibi, ut hic dicitur ex Dionysio. Et propterea nō conuenit Papa dispensationis nomine in huiusmodi uti, sicut uteretur si in uoto castitatis dispensare, sed simpliciter utitur sua potestate, quando expedit id fieri. Nec obstat qd religioſi in perfectione uia expriment se promittere obedientiam proprio capiti suae religionis, tum quia hoc intelligitur salua capitis Ecclesie potestate ac obedientia: tum quia hoc intelligitur in suo gradum quod quia caput religionis est sub capite Ecclesie, promittendo obedientiam capiti subordinato, intelligitur promittere obedientiam principaliter capiti uniuersali, cui illud particulare caput subordinatur.

¶ In ratione adparatū accerte, qd dicitur, Actus indifferentes contineri sub uoto obedientiae, est sermo formalis, hoc est, tan te indifferētia actus. Nam si contingat in aliquo casu actum secundum se indifferēte esse utiē ad aliquod oē, quae ad religionem spectant, tunc nō sunt indifferētes, sed uolēs, & cadunt sub uoto obedientiae ac praecepto superiorū. Verbi gratia. Si festuca in terrae iacētis lena uel praecipitur, quia oportuna est ad agrum ferendum.

¶ In responsione ad quintum circa illud, Ex hoc ipso ea que faciunt, sunt Deo magis accepta, dubium occurrit, an religioſus plus mereat faciendo ea que magis sibi displicent, q faciendo que non displicent. Et est rō dubij, quia hinc apparet pars affirmatiua uera. s. qd plus mereatur faciendo illa que sibi displicent. In oppositū autem est, quod non est deterioris conditionis, cui nihil ope-

Art. 1. ad 6.

Lib. 1. c. 1. & 2. tom. 5.

Ca. 6. eccl. hierar. par. 1. a medio.

